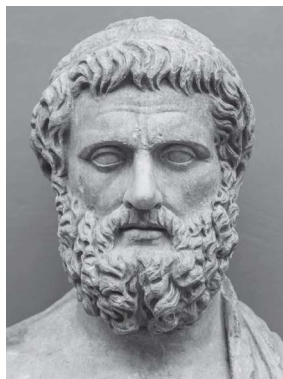

ET PAR ORD OM SØREN KIERKEGAARDS ESSAY OM DET TRAGISKE

I et tragisk drama er der en alvorlig handling, ofte med en sørgelig slutning. I sit essay om det tragiske analyserer filosofen Søren Kierkegaard (1813-1855) det tragiske drama i antikken og dets refleksion – dets afspejling eller genskin – i det moderne tragiske drama.

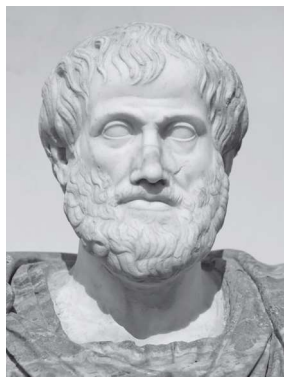
Søren Kierkegaards analyse af det tragiske i antikken bygger på, som han skriver, den “altid beundrede trilogi” af den græske tragedieforfatter Sofokles (ca. 495-406 f.v.t.), nemlig “Ødipus i Kolonos” (“Oidipus epi Kolono”, 406 f.v.t.), “Kong Ødipus” (“Oidipus Tyrannos”, ca. 460 f.v.t.) og især “Antigone” (ca. 442 f.v.t.).

*Den oldgræske forfatter
Sofokles.*

Herudover inddrager Søren Kierkegaard tillige Sofokles' drama “Filoktetes” (“Philoktetes”, ca. 409 f.v.t.), samt filosofen Aristoteles' (384-322 f.v.t.) refleksioner i

bogen “Poetik” (“Ars poetica”, ca. 335 f.v.t.) om tragediens handling, det vil sige, dens tanke-

Den oldgræske filosof Aristoteles.

gang og karakter (dianoia kai ethos), om dens endelige mål (telos), og om katarsis, det vil sige, om renselse ved at fremkalde frygt og medlidenhed hos tilskueren.

Udover Aristoteles' “Poetik”, som Kierkegaard havde i sit bibliotek i tysk oversættelse (“Aristoteles' Poetik”, 1840, oversat af C. Waltz), inddrager Kierkegaard tillige den tyske filosof Georg Wilhelm Friedrich Hegels (1770-1831) “Forelæsninger over Æstetikken” (“Vorlesungen über die Ästhetik”, 1-3, 1835-1838), som Ki-

Filosoffen G.W.F. Hegel.

erkegaard også havde i sit bibliotek, og som han, efter alt at dømme, købte, da han var i Berlin i vinteren 1841-1842. Og her hos Hegel er det især afsnittet om “Om den dramatiske Poesi”, som Kierkegaard synes at have skrevet essayet om det tragiske i et med og modspil til.

Den tyske forfatter Christian Dietrich Grabbe.

Med hensyn til det moderne tragiske nævner Kierkegaard kun ét værk, nemlig den tyske dramatiker Christian Dietrich Grabbes (1801-1836) tragedie “Faust und Don Juan” (1829), der er et fantasifuldt – og dristigt – forsøg på at kombinere Wolfgang Amadeus Mozarts (1756-1791) opera “Don Juan” (“Don Giovanni”, 1787) med Johann Wolfgang von Goethes (1749-1832) “Faust” (“Faust. Eine Tragödie”, 1808-1831). Det er et genialt værk, der bygger på “det onde”, skriver Kierkegaard, men han analyserer det ikke nærmere; i stedet vælger han at se på det onde i, som han skriver, “hele samtidens almindelige be-